

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 900
Letna naročnina L. 1.800
Letna inozemstvo L. 2.800
Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XV. - Štev. 4 (726)

Gorica - četrtek 24. januarja 1963 - Trst

Posamezna številka L. 35

Šolstvo med Slovenci Polemika med socialisti in KD

Poleg družinskega doma in cerkve je šola najvažnejša ustanova za človeško družbo: mladini mora nuditi pridobitve preteklosti, jo vsestransko utrjevati, ji pomagati pri zdravi rasti in jo usmerjati na pravo pot resničnega razvoja.

Že v davni stari dobi so ljudje spoznali pomen šole in posebno kulturni narodi so nanjo polagali veliko pažnjo. Zanimivo in dokaj poučno se je vglabljal v šole starih grških filozofov ali prvih cerkvenih očetov v Aleksandriji in Antiohiji ter v zametke prvih gimnazij in univerz v Evropi. Iz časovne razdalje je laže stvarno vrednotiti nekdanje učne metode in uspehe.

Posebno velik razmah je šola doživela zadnjih sto let, med Slovenci tudi po zaslugi odličnega šolnika in prosvetarja Antona Martina Slomška. V veliki meri je vprav on s svojo šolsko in književno delavnostjo pripomogel, da med Slovenci že mnogo desetletij ni nepismenih.

PROBLEMI SLOVENSKE SOLE DANES

Kako pa je z našo šolo danes? Kateri so glavni problemi, ki vznemirjajo danes slovenske starše in vse, ki jim je pri srcu zdrava rast naše mladine?

Ena največjih bolečin katoliških Slovencev je ta, da je vsa slovenska mladina v Sloveniji prisiljena obiskovati materialistično in brezbožno usmerjene šole.

Če je za nas prva in temeljna postavka vse vzgoje bivanje Boga in moralne obveznosti, ki iz tega izhajajo, potem je jasno, kako zgrešena in naravnost nemo-goča je uspešna vzgoja, ki temeljno postavko zanika in izpodnika.

Ni zato čudno, če so sadovi takih materialističnih šol silno klavni. Se grozotneje bi bilo, če ne bi bilo med našim narodom še toliko v temeljih zdravih družin in če bi ne bilo poštovovalnih duhovnikov, ki vsaj po cerkvah, zakristijah in borbah župniških sobah skušajo nuditi drobce krščanske nauka tistim otrokom, ki se jim po javnem privoljenju staršev smejo in upajo približati.

Posebno poglavje je v teh šolah učiteljsvo, često strokovno neusposobljeno in po svoji moralni kvaliteti za vse drugo bolj pripravno kot za resnično vzgojo otrok.

Največja odgovornost za tako stanje seveda pade na celotni sistem. Dokler bo slovenska šola po načrtu »znanstveno« (med narekovajem) vzbijala otrokom v glavo materializem, brezbožnost, sovraštvo do krščanstva, moralno zmedo in podobno, dotlej nimamo od nje kaj zdravega in plodnega pričakovati.

POLOŽAJ V ZAMEJSTVU IN TUJINI

Na Tržaškem, Goriškem, Beneškem in Koroškem imamo drugačne tešave, ki so zvezane z narodno zavestjo in svoboščinami narodnih manjšin. Ponemudno je v povojnih razmerah bolj ali manj posijala zarja, drugod pa še vedno ne dobe niti drotin.

Do neke mere smo bili ali smo si še sami krivi. Premalo smo povezani med sabo, nismo znali pravočasno zahtevati osnovnih pravic ali pa smo kdaj v slepoti ponujeno roko celo odbili.

Bolj kot posamezniki, nosijo odgovornost stranke, društva in končno seveda državne vlade same.

Naravnost sramoten narodni greh pa delajo tisti slovenski starši v zamejstvu, ki iz oportunitizma, hlapčevstva ali pod kakršnokoli pretezo pošiljajo svoje otroke v tujerodne šole, kadar imajo na razpolago enakovredne šole v materinskem jeziku.

Otroci naših izseljencev po svetu morajo, kajpak, obiskovati tuje šole. Večinoma se jim hitro prilagodijo. Toda očete tradicije in narodno čutenje s tem v njih hira.

Veliko poslanstvo vrše ponekod, posebno v Argentini in Severni Ameriki, naši rojaki z organiziranjem privatnih šol in tečajev, kjer v domačem jeziku poučujejo otroke in jih vzgajajo v katoliškem in narodnem duhu.

NAŠE NALOGE

Kašne so ob vsem tem naše naloge? Kaj naj storimo v tem letu katoliški Slovenci za svoje šole?

Skušajmo se vzpeti do jasnih pogledov, kakšna bodi sodobna idealna šola. Razmišljajmo o tem, berimo strokovne članke, prirejjajmo predavanja, kjer je to mogoče, in se razgovarjajmo o tem.

Trudimo se skupno za ostvareitev vsestransko popolnih šol za naše otroke v vsakršnih razmerah. Ne bojmo se zahtevati najbolj naravnih in svetih človečanskih pravic. Kjer država ne nudi primernih šol, mora pustiti, če hoče biti resnično demokratična, Cerkev, da organizira enakopravne privatne katoliške šole. In staršem mora biti dovoljeno, da svobodno izbirajo med eno ali drugo šolo, ne da bi si s tem nalagali kaka nova bremena ali se izpostavljali kakim nevarnostim in spletkam. Posebno lep primer tekmovalja med državnimi in cerkvenimi šolami obstaja v Angliji, kjer so si katoliške šole pridobile silno velik ugled.

Otroci so last staršev. Zato se morajo najbolj starši zanimati, kam pošiljajo otroke, kakega duha je šola in kako otrok napreduje.

Kjer šola otroku ne nudi dovolj in mu ne daje pravega duha, pa tega vsaj za enkrat ni moč spreminiti, naj starši sami ali s pomočjo dobrih vzgojiteljev dopolnjujejo, kar manjka, in svojega sina ali hčer preusmerjajo na pravo pot.

Da bodo šole dobre, morajo v njih delovati dobri učitelji in profesorji. Pomagajmo, kolikor je to v naši moči, da bodo iz naše srede dorasčali dejansko verni, značajni in strokovno usposobljeni šolniki.

Za pravi duh, zdravo rast in vsestranski napredek naših šol tudi zaupno molimo. Radi pogosto prosimo našega svetniškega šolnika škofa Slomška, naj v tej tako važni stvari za naš narod pri Bogu posreduje.

s j

KONGRES V BERLINU

Kot je bilo pričakovati, sta se na 6. kongresu vzhodnonemške komunistične partije v vzhodnem Berlinu spopadli sovjetski in kitajski tezi o bodočem razvoju komunističnega gibanja. Nikita Hruščev, ki je za to priliko nalašč prišel v Berlin, je v svojem govoru zastavil vso svojo moč in ugled, da se pokaže kot nesporen voditelj komunističnega pokreta. Njegovo geslo je bilo v znamenju »miroljubne koeksistence« v nasprotju s kitajsko linijo, ki hoče z vojno zrušiti »papirnatega tigra« (ameriške imperialiste). Zato je strogo kritiziral stališče albanskih in kitajskih voditeljev proti miroljubnemu sožitju ter jih pozval, naj ne vztrajajo več v svojih nezasišlihanh stališčih do vprašanja miru in vojne. V ta namen naj se preneha polemika med komunističnimi partijami ter naj se duhovno pomirijo. Le-to bo ugledilo pot k enotnosti in na sklicanje na posvet vseh komunističnih partij.

Kar se tiče Zahoda, je Hruščev ponovil svojo pripravljenost za ublažitev mednarodne napetosti. Pri tem se je direktno dotaknil Berlina in nemškega vprašanja. Ponovil je svoj predlog o nadzorstvu ZN nad zahodnim delom mesta. Govoreč o razorožitvi, je Kitajcem postregel z predloženjem posledic, ki bi jih povzročila termonuklearna vojna: »Po sodbah vojaških strokovnjakov imajo ZDA 40 tisoč atomskih bomb in atomskih konic. Sovjetska zveza jih ima prav tako zadostno število kot je potrebno in še več, ima stometagatonsko bombo, ki je v Evropi

V Italiji smo praktično že v predvolilnem razpoloženju, čeprav ni bil še uradno določen točen datum splošnih volitev. Nekateri govorijo o 5. maju kot verjetnem datumu volitev. — Po splošnem političnem položaju sodeč, ne bo v tem času v italijanskem notranjem življenju kakih posebnih sprememb ali novosti. To predvsem zaradi tega, ker je sedanji vladi levega centra praktično zagotovljeno življenje do parlamentarnih volitev, ki bodo, kot rečeno, v mesecu maju. To danes lahko že z gotovostjo rečemo.

Tega pa bi ne mogli še s tako gotovostjo trditi pred dvema tednoma, ko je bila usoda Fanfanijeve vlade precej kritična, tako da so mnogi že napovedovali njen konec. To pa zaradi spora, ki je nastal med Krščansko demokracijo in socialisti glede uveljavljanja deželne ureditve in odobritev deželnih zakonov v teku sedanje zakonodajne dobe ter glede imenovanja direktorja ENEL-a, t. j. državne električne ustanove, ki je nastala s poddržavljenjem električne industrije. V čem je bilo pravzaprav bistvo spora? Socialisti so zahtevali, da mora parlament še v teh zadnjih mesecih življenja, ki mu še preostajajo, izglasovati zakone, ki ustanavljajo dežele z navadnim statutom, kakor so se načelno domenili ob nastopu sedanje vlade. Krščanski demokrati so sicer načelno za deželno ureditev države, toda spričo dejstva, da so v njenih vrstah še nekateri krogi, ki se upirajo ustanavljanju samoupravnih dežel, in da so parlamentarne volitve že tako rekoč pred durmi, je izrazila nekatere pomisleke glede celotne ureditve

tega vprašanja v sedanji zakonodajni dobi. Pri tem se je sklicevala ne samo na okoliščino, da je sedaj premalo časa na razpolago, da bi parlament mogel odobriti v tako kratkem času deželne zakone, ampak tudi na pomanjkanje pogojev politične stabilnosti, ki je po njihovem nujno potrebna pri izvajanju tako temeljnih upravnih reform.

Da bi to nesoglasje premagali, so se sestali predstavniki strank vladne večine. Kljub posredovanju socialnih demokratov ni Krščanska demokracija odstopila od svojega stališča. — Na to so ostro

Bruseljska pogajanja odložena

Pogajanja med Veliko Britanijo in šestorico evropskih držav so morali spričo odklonilnega zadržanja Francije začasno odložiti do 28. januarja. Francoski zunanji minister Couve de Murville je po naročilu generala De Gaulla hotel po vsej sili doseči prekinitve pogajanj, češ da Anglija ni še zrela za vstop v evropsko skupnost. Temu pa se je uprlo vseh pet ostalih držav (Nemčija, Italija, Belgija, Holandska in Luksemburg), ki niso De Gaullovega mišljenja in želijo, da bi se bruseljska pogajanja čimprej uspešno zaključila z vstopom Velike Britanije v SET. Šele v zadnjem trenutku jim je uspelo doseči formalno odložitve pogajanj. Toda francoski delegat se kljub temu ni odrekel svojemu stališču, da je treba napraviti križ čez dosedanja pogajanja.

Ali se bodo v tem kratkem razdobju stališča spremenila? Bržkone se ne bodo, kajti po zadnjem govoru generala De Gaulla sodeč, gre za nasprotovanje, ki ima svoje korenine mnogo globlje kot v trenutnih težavah, na katera naltavajo pri pogajanjih z Veliko Britanijo. Francija oziroma De Gaulle vsaj še za nekaj let noče imeti angleške konkurence v evropski skupnosti in zaradi tega noče več nadaljevati pogajanj. Šele ko bi si Francija priborila vodilno mesto v nastajajoči Evropi, kar je sen francoskega predsednika, bi bila morda pripravljena sprejeti v svojo družbo Veliko Britanijo. Do tedaj pa mora Anglija milostno čakati zunaj.

Edini, ki v teh odločilnih dneh lahko vpliva na francoskega generala, da bi zavzel bolj zmerno stališče, je nemški kancler Adenauer, ki se te dni mudi na uradnem obisku v Parizu. — Zadnje dni tega meseca se bo torej odločila usoda Velike Britanije in delno tudi Evrope.

Odločni De Gaullov »Ne!« vstopu Anglije v Skupno evropsko tržišče je naletel na skoro enodušno neodobranje tako na celinski Evropi kot na angleškem otoku. Nekateri angleški časopisi, kot na primer »Sunday Telegraph«, pišejo, da predstavlja general De Gaulle za Evropo enako nevarnost kot Hitlerjeva Nemčija. Izmika se obveznostim do Zahoda ter hoče prikazati Francijo kot nezadovoljno državo, ki hoče spremeniti tok zgodovine.

Tudi francosko časopisje kritizira De Gaullovo zadržanje, da o ostalem niti ne govorimo.

reagirali Nennijski socialisti, ki od zunaj podpirajo sedanjo vlado. Levo krilo je zahtevalo, da mora socialistična stranka zaradi tega umakniti podporo vladi. Le s težavo je tajniku Nenniju uspelo prepričati ostale socialistične pravke, da ni umestno v sedanjem trenutku spraviti v krizo vlado levega centra, ki je kljub nekaterim pomanjkljivostim vendarle odobrila nekaj važnih ukrepov socialnega in gospodarskega značaja. Kljub temu je Nenni ostro polemiziral s Krščansko demokracijo in ji očital, da se ni držala sprejete obveznosti. Polemika med socialisti in KD se nadaljuje po strankinih listih in se bo nadaljevala posebno med volilno agitacijo.

Za nas je praktično važno samo to, da so se izognili vladni krizi, ki bi lahko bila odločilna za nadaljnjo politično usmeritev v Italiji. Z omenjeno polemiko so socialisti nekako otvorili kampanjo za majske volitve. Že danes postaja jasno, da bo volilna agitacija zelo ostra in živa.

ZUNANJA POLITIKA

Vzporedno z notranjo se je pozivila tudi zunanja politična dejavnost italijanske vlade. Slednja je v zadnjem času dala nekaj pobud, ki znajo blagodejno vplivati na sedanji mednarodni razvoj. Tako je minister za proračun La Malfa sprožil idejo o tako zvani osi Rim-London kot protitežni oni Pariz-Bonn. S tem bi Italija hotela nekako indirektno vplivati na francoskega predsednika De Gaulla, da bi ta popustil pri pogajanjih za vstop Velike Britanije v Skupno evropsko tržišče, ki je bilo pretekli teden v Bruslju. Toda Anglija te zamisli, kljub dobromernosti italijanske pobude, ni mogla resno vzeti v poštev, ker se koncem koncev boji razdražiti že itak togo nastrojenega francoskega predsednika. Angleži ga že toliko poznajo iz zadnje vojne, da bi ga s takim indirektnim političnim pritiskom še bolj odtujili, medtem ko je njihov interes, da čim boljše in čim bolj odkrito z njim postopajo.

Bolj posrečeno je zato bilo potovanje podpredsednika italijanske vlade Piccionija v Bonn in Bruselj. Z nemškimi državniki se je razgovarjal o bahamskih sporazumih ter o pogajanjih za vstop Vel. Britanije v SET. In tudi obisk Fanfanija v ZDA spada v vrsto dobrih pobud.

Nadalje so uradno naznanili, da se bo prve dni februarja mudil na obisku v Italiji angleški ministrski predsednik Macmillan. V teku leta pa bo Kennedy vrnil Fanfanijev obisk in obiskal Italijo. Tudi to znači aktiven poseg Italije v mednarodno politiko.

Primat mraza tudi v Italiji

Mraz še vedno objema v svoj ledeni obroč vso Evropo. Temperatura je povsod pod ničlo. V Italiji, in sicer v Trepalle, v provinci Sondrio, na višini 2200 metrov, kjer tudi v zimi stalno bivajo ljudje, so zabeležili rekordno, še nikdar doseženo temperaturo: 34 stopinj pod ničlo. Zamrznil je tudi precejšnji del beneške lagune, kar predstavlja za Benečane in turiste edinstveni primer. Tudi na Švedskem so zabeležili rekordno temperaturo 41 stopinj pod ničlo.

KRŠČANSKI NAUK

Češčenje Device Marije

Ko je prišel angel Gabrijel k Mariji, ji je rekel: »Zdrava, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena ti med ženami!« — Kmalu nato je šla Marija preko gora k sorodnici Elizabeti. Ko je ta slišala Marijin pozdrav, je bila napolnjena s Svetim Duhom in je vzkliknila z močnim glasom: »Blagoslovljena si ti med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa!« (Glej Luk 1, 26-45)

Bog je Marijo povzdignil nad vse angele in svetnike in jo obdaroval z vso polnostjo milosti. Marija je postala *Mati Sina božjega* in presega v svetosti vse žene na svetu. Ona pa je tudi naša *Mati* in neprenehoma prosi Boga za nas. Zato *Marijo na prav poseben način častimo*.

Častimo jo zlasti z molitvijo »Zdravamarija« in je ni molitve, ki bi bila tolikokrat na svetu ponavljena, kakor je ta angelski pozdrav.

Obsega pa ta molitvica dva dela: *počeščenje* Marije in *prošnjo* k Mariji. Za počeščenje Marije rabimo oba pozdrava: angelovega in Elizabetinega; prošnjo k Mariji pa nam je sestavila sv. Cerkev: »Jezus. Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri. Amen.«

V svetem rožnem vencu in ob trikratnem zvonjenju na dan pri angelskem češčenju ponavljamo »zdravamarijo« kar naprej in med tem preiščujemo vesele, žalostne in častiljive skrivnosti našega odrešenja.

Marija pa je tudi tolikega češčenja vredna, ker je ona edina med ženami:

- 1) brezmadežno spočeta,
- 2) deviško čista vse življenje in vzor vseh devic,
- 3) mati in devica obenem,
- 4) prava Mati božja, ker je njen sin obenem tudi Sin božji,
- 5) je zato v najožjem stiku s troedinim Bogom,
- 6) je tudi s telesom vzeta po smrti v nebo,
- 7) je tako povišana v nebesih, da je samo njen Stvarnik še neskončno višji.

Zato Marijo bolj častimo kot vse druge svetnike. Molimo pa samo Boga, ker je le on sam začetek in vir vse svetosti. »Tu solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus.« nas uči sveta Cerkev peti med sv. mašo.

Največja Marijina praznika sta: Marijino brezmadežno Spočetje (8. decembra) in Marijino Vnebovzetje (15. avgusta).

Katoliki radi obiskujemo Marijina božja pota, ki jih je Bog odkloval in jih še odkljuje z izrednimi milostmi in čudeži.

Iz življenja Cerkve

Kapitalizem brez duše v Južni Ameriki

30% letnega narodnega dohodka Latinske Amerike uporabljajo za oboroževanje. Samo 10% pa je določenih za vzgojo in pouk, 6% za zdravstvo, 8% pa za kmetijstvo. Na te podatke se je osredotočila pozornost 4. kongresa latinsko-ameriške zveze krščanskih sindikatov. Ti podatki, tako so navajali govorniki, prikazujejo težak položaj na tej celini, kjer še danes živi 80 milijonov nepismenih, kjer dve tretjini prebivalstva trpita lakoto, kjer na tisoče družin nima strehe in kjer se po drugi strani nahajajo ogromna naravna bogastva, ki jih ne morejo izkoristiti, ker nimajo kapitalov. Kmetijstvo, ki bi bilo lahko prvi in najmočnejši vir blagostanja za narode Latinske Amerike, duši slaba razdelitev zemlje. 1,5% zemljiških posestnikov ima sama v rokah 64,9% obdelane zemlje. Prav zaradi tega velika večina poljedeljskih delavcev živi v skrajni revščini.

Prav zato so kongresisti formalno zahtevali, da bi prišlo do postopnega zmanjšanja vojaških stroškov in do izvedbe pravične in uspešne agrarne reforme.

Lepa pohvala

Tisoč zamorskih družin v Chicagu je 6. januarja sprejelo v goste nad 5.000 belih obiskovalcev. Pobuda, ki jo je izvedlo katoliško mednarodno gibanje Friendship House — dom prijateljstva, ima namen pospeševati medsebojno razumevanje med belimi in zamorci v Chicagu ter s tem nuditi konkreten prispevek k rešitvi problema rasne integracije v ZDA.

Delo sv. očeta v letu 1962

Glavna delavnost sv. očeta v letu 1962 je bila posvečena koncilu. O njem je govoril v 108 nagovorih. Dne 2. februarja 1962 je proglasil, da se bo koncil pričel 11. oktobra. Kasneje je s številnimi spodbudami, kakor tudi z apostolskim pismom in okrožnico Paenitentiam agere pozval vse katoličane k molitvi in pokori za uspeh koncila. Poleg listin, ki so se tikale koncila, pa je izdal še številne druge, ki so objavljene v 12 velikih zvezkih Acta Apostolicae Sedis. Z motu proprio Cum gravissima je podelil škofovsko dostojanstvo vsem kardinalom. Z apostolsko konstitucijo Veterum sapientia pa je priporočal študij latinščine po cerkvenih zavodih. Avdienci in sestankov z državnimi poglavarji in političnimi osebnostmi je bilo zelo

veliko. Posebej moramo omeniti avdienco, ki jih je dovolil uradnim odposlanstvom 85 vlad, ki so se udeležila otvoritve koncila. Stike z verniki je imel vse leto v splošnih tedenskih avdiencah v Vatikanu in Castelgandolfo, pravtako ob obiskih številnih rimskih cerkva. Njegovo romanje v Loreto in Assisi je vzbudilo velik odmev v vseh deželah. Konzistorij je imel v preteklem letu tri. Na prvem je imenoval 10 kardinalov. Razen tega je v letu 1962 papež imenoval nad 200 škofov in ustanovil 15 novih cerkvenih okrožij v Nigeriji, Braziliji, Kolumbiji, Indiji, na Filipinih, v Kongu, Nikaragui. Ustanovil je tudi cerkveno hierarhijo na Koreji. V teku koncilskih del je ves čas spremljal njihov potek in vpogledal s svojimi odločitvami. Kljub boleznim je nadaljeval s svojim delom in vodil slovesnosti za zaključek prvega dela koncila, za Božič pa je znova pričel vršiti svojo nalogo tolažnika in pastirja, ko je pozval na najslovesnejši način ves svet k vzpostavitvi krščanskega mira, po katerem hropeni in za katerega se trudi ves čas svojega papeževanja.

Dr. Andrej Snoj

V Ljubljani so pokopali častnega kanonika prof. dr. Andreja Snoja. Pokojni dr. Snoj je bil znana osebnost in velik strokovnjak za sv. pismo. Sprva katehet na raznih srednjih šolah je pozneje postal profesor na teološki fakulteti ljubljanske univerze. Predaval je sv. pismo nove zaveze in ga tudi prevedel v lepo slovensčino. Sedanjji prevod, ki so ga ponatisnili v Mariboru, je predvsem njegovo delo. Poleg tega je napisal tudi življenje Jezusovo po štirih evangelijih, ki je izšlo med drugo vojno. Ime prof. dr. A. Snoja smo srečavali tudi po raznih slovenskih revijah, kjer se je oglašal predvsem s strokovnimi članki s svojega področja.

Zadnja leta je živel v pokoju v Ljubljani, kjer je tudi umrl in kjer je sedaj pokopan.

Nov svetnik sv. Cerkve

Preprost rimski duhovnik Vincenzo Pallotti je v nedeljo 20. januarja dobil čast oltarja. Slovesno proglašenje svetnika je izvršil v baziliki sv. Petra sv. oče Janez XXIII. ob navzočnosti najvišjih cerkvenih in svetnih predstavnikov in velikanske množice vernikov. Med cerkvenimi predstavniki je bilo 30 kardinalov in 50 škofov. Po molitvi k Sv. Duhu je sv. oče prečital slovesno proglašenje in določil, naj

"Vrnili smo se v Dioklecijanove čase"

Odprto pismo menihov in vernikov ruskega pravoslavnega samostana Svjatouspenskaja (v Pohajevu) Hruščevu

Predsedniku Ministrskega sveta Sovjetske zveze Nikiti Sergejeviču Hruščevu.

Oblastem našega naroda, ljubiteljem miru! Obračamo se do vas in prosimo, da naredite konec krivicam naših voditeljev, ki so nam vernikom nasprotni. Živimo v državi, kjer so v ustavi našete vse svobode, priznane od osrednjega odbora sovjetske komunistične partije, a vse to je le na papirju. V resnici moramo prenašati vsakovrstno zatiranje, zasmehovanje, poniževanje, grožnje; naše delo smatrajo za protizakonito in ravnajo z nami, kot hočejo. Naše pritožbe ne pridejo do vladnih krogov. Oblasti, socialne organizacije, brezverci so prešli k metodam reakcionarnega boja proti vernikom, s krepelci v rokah. Uničujejo našo duhovno kulturo, uničujejo in skrnujijo naše cerkve, posvečene prostore, osnove, ki jih je določil Lenin za svobodo vernikov in spoštovanje zakonov. Uredbe, ki se tičejo vernikov pravoslavne cerkve, so teptane, zasmehovane in onečaste. Vrnili so je preganjanje kristjanov iz prvih stoletij, iz dobe Maksimilijana in Dioklecijana.

Tudi v našem ljubljenskem Pohajevu so zažgali cerkev na pokopališču, z našim samostanom in z bratovščino pa se obnašajo kot v prvih stoletjih krščanstva; glavnega voditelja tajne policije KGB Maksimova ljudstvo imenuje Maksimilijana, voditelja KGB v Ternopolu Danilova pa Dioklecijana.

Toda v Pohajevu preganjanje in zasmehovanje ne prahajata le s strani teh dveh voditeljev, ampak se tej sramotni dejavnosti pridružujejo vse vodilne osebnosti in vse organizacije v Pohajevu in v deželi sploh: že skoro dve leti vojaki in aktivisti preprečujejo vernikom, da bi prihajali molit v samostan, razmeščajo okrog njega svoje obhodne čete, na vernike izvajajo pritisk in, potem ko so jih prisilili stopiti v avtomobile, jih odvažajo v gozdove (Brodski, Smyjski itd.), kjer jim groze s petlino ječo pod obtožbo potepuštva, če se še kdaj prikažejo v bližini samostana. In te grožnje tudi izpolnijo.

Osebe, odgovorne za prevoze, na vse načine preprečujejo, da bi se verniki poslužili prevoznih sredstev. Vozniku, ki se ne drži tega odloka, vzamejo patent in ga odpušijo iz službe. Verniki morajo tako peš, kot so hodili pred dve sto leti, a radovoljno prenašajo tudi hude napore, le da lahko pridejo v samostan. Toda večkrat jih ne pustijo naprej, vzamejo jim denar in druge predmete, aretirajo jih, zasramujejo in celo pretepajo. Skupine prostovoljcev, pod vodstvom direktorja sekcije za potne liste, gredo vsak dan (za praznike celo dvakrat na dan, podnevi in ponoči) po hišah in pregledujejo, da se ne bi kje skrival kak vernik izven Pohajeva. Če ga odkrijejo, mu nalože 50 rubljev globe, dru-

se spomin novega svetnika praznuje na dan njegove smrti, 22. januarja. Sikstinska kapela je zapela slovesni »Te Deum«, slika novega svetnika pa se je prikazala v Berninijevi »Gloriji«. Na posebni tribuni so slovesni proglasitvi prisostvovala tudi dva, po priprošnji novega svetnika čudežno ozdravljeni: Angelo Balzarini iz Roccasecca in Margerita Sadler iz Neudburga.

Novi svetnik se je rodil v Rimu 21. aprila 1795. Pri šestnajstih letih je začutil za duhovski stan. Doktoriral je iz filozofije in teologije in bil imenovan za magistra grškega jezika. V trdi borbi med Napoleonom in papežem je odločno branil papeža in sv. Cerkve zlasti med mladino in dijaki, katerim je posvetil vse svoje moči. Organiziral je razne tečaje za delavce in večerne šole in se zanimal za vse sloje in ustanovil zanje »Delavsko univerzo«. Umrl je v duhu svetosti 22. januarja 1850.

Pariška katedrala ima 800 let

V prihodnjem juniju bodo v Parizu velike manifestacije za proslavitev osme stoletnice pariške katedrale Notre Dame. Pričujoč bo tudi papeški delegat. Pariško katedralo so začeli zidati leta 1163 pod kraljem Ludovikom VII. in so jo dokončali leta 1245. Leta 1864 so cerkev obnovili.

Umrl je westminstrski kardinal

V torek 22. jan. je umrl v londonski bolnici kardinal William Godfrey, westminstrski katoliški nadškof, po važnosti prvi v Angliji. Za kardinala je bil imenovan l. 1958. Sodeloval je tudi v osrednji koncilski komisiji.

žini, ki ga je sprejela, pa groze z izgonom, če bi se to ponovilo. Krajevnemu prebivalstvu so prepovedali obiskovanje samostana in, kdor se proti temu prekrši, je izgnan iz Pohajeva.

Vse to delajo, da bi odvzeli ljudstvu možnost moliti v samostanu, da bi s tem polagoma redovniki izgubili naklonjenost ljudskih množic in bi jih lahko izgnali kot nekoristne.

Kje je torej svoboda vere, če nam vse teptajo in uničujejo? Ni spoštovanja do starih, ne ljubezni do mladine, ne nežnosti do otrok.

Pod pretvezo podržavljenja lastnine, so krajevne oblasti odvzele samostanu imetje, ki si ga je pridobil že v času poljske republike (17. stol.). Zaplenili so vse zgradbe, ki so pripadale samostanu, samostansko pokopališče, vodno črpalko, električno kabinu, vse delovne prostore, prevozna sredstva, priprave za zidavo in popravila, ploščevino za strehe, vse marmornate plošče, peči in celo vrt, tako da menihi ne morejo nikamor. Toda niso se zadovoljili s predmeti, ki so nam bili potrebni za delo. Napravili so inventar v zakristiji, cerkvi, knjižnici in v celicah menihov ter se tako pripravili na zaplenitev našega drugega samostana v Pohajevu. Niso še izdali ukaza o zaprtju, vendar neprestano izganjajo skupine menihov, da bi tako samostan ostal prazen.

Izgon se vrši na najbolj surov in nečloveški način. Ze dve leti se morajo menihi vsak dan javiti v uradih tajne policije KGB, kjer jih zasmehujejo, mučijo in pretepajo ter jih hočejo prisiliti, da bi zapustili samostan; tako so prejšnje leto ravnali z redovniki Izidorjem Liskinjukom, Stankjevičem in Gregorjem Unkujem, ki so ga v ječi do smrti mučili. Toda večina menihov kljub trpljenju noče oditi iz samostana.

Do teh pa podvzemajo oblasti mnogo strožje ukrepe. Na ukaz tajne policije zdravniki priznajo za sposobne mladeniče, ki so bili zaradi bolezni oproščeni vojaške službe in so celo invalidi. Na ta način jih oddaljijo od samostana. Nekateri izmed njih, kot na primer Likitenko in Pilekic-Cion, niso bili nikakor zmogni opravljati vojaške službe in so jih odposlali nazaj, a niso se smeli vrniti v Pohajev, temveč so morali ostati izven meja Ternopola.

S stariji menihi pa ukrepajo drugače. Vsak dan se vrše v samostanu zdravniški pregledi in nekateri redovniki morajo v bolnišnico, čeprav so zdravi. Tako na primer so bili prisiljeni v zdravilišče Golo-

vanov, Nikitenko in Mirčukin, ki so še komaj ostali živi po bolečih injekcijah, katere so morali prenašati. Popolnoma zdravi so morali nekateri menihi ostajati po dva meseca v bolnici, kjer so jim pripravljali, naj zapuste samostan. Tisti, ki niso hoteli, da bi jih na tak način zdravili, pa so bili postavljeni pred sodišče. Tako je bil na primer Vasilij Ivanovič Solomki obtožen, da se je upiral zdravljenju in injekcijam ter so mu zato odvzeli za eno leto svobodo.

Na isti način je bilo obsojenih deset oseb, od priorja do navadnega meniha.

Tako so v zadnjih dveh letih oblasti občutno zmanjšale število menihov v samostanu: od 140 jih je ostalo 36, a tudi te čaka ista usoda, kajti po zadnjem zdravniškem pregledu je 24 oseb bolnih in potrebnih dolgega in temeljitega zdravljenja. V resnici pa so vsi zdravi, redno opravljajo svoje delo v samostanu in nihče si ne želi zdravljenja. Oblasti pa jih bodo lahko s silo prisilile v bolnišnico. Vse to je patriarhatu znano in še posebno škofu Gregorju, ki pa nima nobene oblasti. Nasprotno, pod grožnjami tajne policije KGB in na njihov ukaz, postavlja na odgovorna mesta neodločne osebe, kot je na primer prior samostana v Pohajevu, ki radovoljno prenaša nezakonita dejanja krajevnih oblasti. Tako s privolitvijo cerkvenih oblasti lahko civilne popolnoma obvladujejo versko dejavnost. Na ukaz tajne policije

Širite „Katoliški glas“

krajevne vodilne osebnosti skličejo cerkveni svet, politične, vojaške in partijske voditelje ter direktorja sekcije za potne liste in prisilijo cerkvene kroge podpisati njihove odločitve. Vsi pravoslavni verniki se zgražajo zaradi nasilja partijskih organizacij in od vseh strani protestirajo pri najvišjih krogih, pri Vas, Brežnevu, uredništvu »Izvestije«, a vse protestne note so zavrnjene. Preganjanje pa narašča.

Prosimo Vas, naj se konča nasilje proti nam vernikom. Dajte nam možnost ohraniti naš samostan!

(Slede podpisi skupine menihov in vernikov iz samostana Svjatouspenskaja, Pohajev v pokrajini Ternopola). B. P.

KNJIZICO MARIJINA LEGIJA je moč dobiti v knjigarni Fortunato v Trstu, na upravi Katoliškega glasa in v Katoliški knjigarni v Gorici ter pri slovenskih duhovnikih na Tržaškem in Gorškem. (Cena 50 lir).

Mesec za katoliški tisk

KATOLIŠKI ČASOPIS JE NENADOMESTLJIV

Smo v dobi čudovitega razvoja informacijskih sredstev - radio, televizija, teleprinterji, številne tiskovne agencije in sam kino nam neprestano »bombardirajo« z vsemi mogočimi novicami in novostmi. Vse to je nekateri ljudi privedlo do napačnega mišljenja, da bo postal časopis sredstvo druge vrste, torej ne več tako pomembna stvar. Res je, da je težko izdajati zanimive in za bravce zadovoljivo sestavljene časopise, a tiskana beseda v obliki časopisa bo zavzemala vedno svojo važno in prednostno mesto. Spomnimo se samo na tiste dni stavke, ko niso izšli časopisi — nekaj nam je manjkalo, manjkal nam je časopis. Kadar pa nečesa pogrešamo, pomeni, da to potrebujemo.

Je tako z nami, da moramo brati, ker naš razum potrebuje duhovne povezave s tem, kar drugi mislijo, ker moramo razširjati svoja obzorja, preresetati svoja gledanja in pojmovanja, obogatiti svoje znanje, sploh živeti.

Tako misli kulturni človek. Kako pa naj misli verni človek? Zgornje misli ostanejo kot podlaga, temu pa moramo dodati še nekaj drugega, višjega. Če moramo obogatiti svoje vsestransko znanje, zakaj naj bi izostalo versko, ki zavzema tako važno mesto v poedincu kakor v skupnosti človeštva? Verni človek, če je res tak, se ne more in se ne sme izmikati tej dolžnosti. Po vesti je dolžan vzeti v roke tiskano besedo, ki ga poučuje, obvešča, pa naj bo katoliška knjiga, revija ali časopis. Vsaka ustanova na tem svetu širi svoje ideje. To dela tudi Kristusova Cerkev, to pač spada v bistvo njenega poslanstva. Začela se s štirimi evangelisti, preko sv. Pavla, cerkvenih očetov, do sedanjega svojega mogočnega informacijskega aparata v posameznih državah. Tako bo nadaljevala do konca stoletij.

Danes se, kot vedno, svet bojuje z idejami — v vojni in v miru — ideja pa se širi predvsem s tiskano besedo. Zato se moramo zavedati velikega pomena tiskane besede sploh, predvsem pa katoliške.

Morda bomo imeli nešteto bolj ali manj upravičenih pomislekov, večkrat pa pomeni to izmik, kar ni vredno pogumnega in značajnega človeka, še manj pa resnično vernega.

Mesec katoliškega tiska kliče nam vsem: katoliški tisk v naše družine! Takšen, kakršen je, katoliški tisk je za nas nenadomestljiv.

d. j.

KAJ SE GODI Z GLASOM?

Ze ponovno smo slišali pritožbo: Kaj je z Glasom? Po pošti ga ni! v prodajalnah tudi ne! Nekateri so ga po pošti dobili, drugi ne! Kolikokrat smo na žalost že morali slišati to pritožbo. Povprašamo na upravi lista in ti nam povejo, da so list redno odposlali. Vprašamo na pošti v Gorici in dobimo isti odgovor. Se pritožimo na pošti v Trstu in ti nam zagotovijo, da list takoj razdelijo. In vendar — lista ni mogoče brati. Kje je? Kje se ustavi? Ali ga morda kdo nalašč kje zadržuje?

Možnosti sta dve: ali list kdo hoté zadržuje ali pa pošta bolj slabo deluje. Pred nekaj tedni smo brali pritožbo tednika vladne stranke, ker Rimljani do bivajo strankin list z večdnevno zamudo.

Če se pritožuje tak tednik, kaj naj reče revni Katoliški glas?

Delo slovenskih svetovavcev v Gorici

Vodstvo Slovenske demokratske zveze v Gorici je izdalo naslednje poročilo o delovanju in uspehih treh slovenskih svetovavcev v goriškem občinskem svetu, izvoljenih na listi z znakom lipove vejice. Poročilo, ki ga objavljamo, zanima ne le zato, da spoznamo trud naših svetovavcev za korist vseh občanov, ampak tudi njihovo zanimanje za koristi slovenskega ljudstva; pri tem delu so dosegli že lepe uspehe, zlasti v pogledu slovenskih šol.

Občinski svetovavci v Gorici, izvoljeni na Slovenski listi z znakom lipove vejice, se zvesto držijo programa, ki ga je volilna lista predlagala svojim volivcem. Ta program želijo kolikor mogoče uresničiti. Zato nastopajo pred občinskim odborom in v občinskem svetu povsem odkritosrčno, resno in stvarno, zavedajoč se, da je občinski svet upravni organ in ne tribuna za kako nepodno strankarsko prerokanje. V tem pogledu uživajo naši svetovavci priznanje možatosti in poštenosti.

Pred koncem vsakega upravnega leta pregledajo naši svetovavci, kakšne so potrebe občine in občanov, ter predlagajo odboru, naj stavi v proračun za naslednje leto primerne zneske za njihovo rešitev: za napeljava vode in električne razsvetljave po vseh krajih občine; za ureditev in po možnosti asfaltiranje ulic, cest in poti; za javno tehniko, ki naj se postavi pri pevmem mostu; za pokritje sadnega in zelenjadnega trga na debelo; za ureditev trga pred podgorsko šolo in pritoka vode s Kalvarije, ki se izliva na to mesto in odtoč po poljih zasebne lastnine; za ureditev novega, primernejšega prostora za petnajstdnevni kramarski semenj; za zgradbo posebnih otroških igrišč in odprtih poletnih ljudskih kopaljšč; za pokritje še gornjega dela Kornja, in za razne druge manjše potrebe.

Poglavje zase predstavljajo razna vprašanja večjega obsega. Ta so:

SOLE IN SOLSKA POSLOPJA

Posebno skrb posvečajo naši svetovavci slovenski soli. Velikokrat so uspešno nastopili v korist raznih službenecv, bodisi za nastavitve, kakor tudi zaradi urnika dela in pa gmotnega položaja. Prosili so tudi za primerno dotacijo knjig vsem šolam.

Ob nastopu novega odbora in sveta leta 1961 pa so na javni seji sprožili misel in utavili predlog za zgradbo novih slovenskih šol. Našli so dober odmev, saj je odbor že v proračunu za leto 1962 napovedal, da bo treba zgraditi poslopja za naše šole. Nekaj mesecev pozneje so naši svetovavci pisмено vprašali župana in odbor, ali ne mislita, da je rešitev zadeve že dozorela, ko sta poslopji v mestu, ki služita slovenskim šolam, iz raznih pogledov neprimerni. Tako je odbor končno sklenil šole zgraditi in svet je na seji 28. decembra 1962 sklep soglasno potrdil. Slovenska šola v mestu bo stala 275 milijonov lir; nova petrazredna šola v Pevmi pa 32 milijonov lir. Uredili bodo tudi osnovno šolo in vrtec v Standrežu, kar bo stalo vsega skupaj 28 milijonov lir. Res da je v sklepu rečeno, da bo nova slovenska šola v Stražicah, toda že pred sejo in potem še na seji 28. decembra so se naši svetovavci izrekli proti temu kraju in prejeli obljubo, da pojde odbor pri stvari na roko. Odbor namreč misli zgraditi eno samo veliko šolsko poslopje za vse srednje šole ter za osnovne šole in vrtece v mestu namesto dosedanjih dveh. Ker je za to potrebnih najmanj 6 tisoč kv. metrov prostora in ga

v mestu ni najti, je mislil na Stražice. Toda naši svetovavci so izjavili, da so Stražice na vsak način neprimeren kraj za zaradi slabega in težkega dostopa in da morajo dobiti Slovenci dve šolski poslopji v mestu, eno bolj na severnem kraju, drugo na južnem.

Zgradba nove šole odnosno novih šol je potrebna tudi zato, ker je najemnina dveh stavb, v ul. Randaccio in v ul. Croce, zelo visoka (5,373.700 lir na leto, t. j. do 31. oktobra) in se viša iz leta v leto. Tudi je poslopje v ul. Croce v vsakem oziru neprimerno.

Vprašanje je zdaj, ali nakaže vlada vseh 275 milijonov lir posojila hkrati ali v obrokih. Izkušnja uči, da ne dovolj takoj vsega zneska. Zato se bo treba prilagoditi razmeram.

Svet je namreč na seji 28. decembra prosil vladno posojilo še za druge potrebe, v visokem znesku okoli 800 milijonov lir. Vendar je sklep za zgraditev slovenskih šol že potrdil tudi provincialni upravni odbor (G.P.A.) in tako gre našim trem svetovavcem vse priznanje za skrb, ki je rodila tak uspeh.

Povedati moramo tudi, da so minulega meseca decembra naši svetovavci glasovali za sklep, s katerim se je občina zavezala podeliti letno pomoč pridnim dijakom potrebnih družin. V poštev pridejo vsi dijaki, bivajoči v Gorici že dve leti, ki končajo razred v poletnem roku ter njihovi starši ne presežejo določene višine dohodkov. Odbor sestavlja zadevni pravilnik.

Iz tega je razvidno, kako prenegljevano in nepremišljeno poročajo v zadevi nekateri slovenski listi. Tak način poročanja dela le slabo in ne koristi stvari.

IZPOPOLNITEV ODBORA

Z izstopom dveh socialnodemokratičnih odborov je nastalo vprašanje imenovanja dveh novih odborov in nezaupnice županu in demokristjanskim odborom.

Naši svetovavci se z nezaupnico, ki so jo predlagali komunisti, niso strinjali. Poudarili so ponovno, da obžalujejo nesoglasje med socialnimi demokrati in demokristjani ter prelom sodelovanja med njimi. Izrazili so po svoji vesti in prepričanju mnenje, da je tako sodelovanje nujno potrebno za ohranitev demokratičnih svoboščin v državi, ter povedali, da gre tema dvema strankama priznanje za uspeh pri uveljavljanju demokracije od konca vojne do danes. Ostrih besed so zavrnili vse napade, ki so na dveh sejah zaporedoma leteli nanje od strani komunistov in italijanskih socialistov, ki so v njih videli nevarne tekmece in dobre sotrudnike novega demokristjanskega občinskega odbora. Poudarili so, da so vse njihove odločitve pri vsakem predmetu dnevnega reda in v vsakem oziru sprejete po lastnem predurku in ne po zunanjem vplivu. Najmanj pa da se pustijo kakor koli vplivati od strani komunistov in italijanskih socialistov, ki predstavljajo sile, ki so vse drugo kot jamstvo za spoštovanje in ohranitev demokratičnih svoboščin.

Medtem ko smo mi Slovenci pri ohranitvi teh svoboščin v državi zainteresirani kakor vsi ostali državljani — so naši svetovavci dodali — se nas tekma in boj političnih strank ne tiče, niti nas več kot toliko ne zanima, ker predstavljamo le manjšino, ki v takem boju in v državnem merilu ne pride do izraza. Smo pa neposredno prizadeti v zadevi občinske uprave, kjer hočemo sodelovati stvarno in pametno.

Veliko je bilo moje veselje, ko me je povabil, naj se udeležim njegove večerje; še kisljo zelje se mi ni več gnusilo. Vsega pa me je pridobil zase, ko je Waldmannu ponudil velik reženj krvavice. Učinek je bil silajen in je trajal vse do Lübecka. Ko sva pa izpraznila drugo steklenico moselčana, ni bilo nobenih skrivnosti več med menoj in mojim prijateljem. Pač, eno skrivnost sem ljubosumno pridržal zase: da sem zdravnik. Izkušnja iz mnogih dežel me je svanihla, da bi mi sleherni namig na stanovsko razliko med mojim gostiteljem in menoj vzel edinstveno priložnost, da vidim življenje s posebnega gledišča mrliškega spremljevalca. Tisto malo, kar vem o dušeslovju, dolgujem nekemu prirodnemu daru, da se lahko prilagodim družabni višini svojega bližnjega. Če večerjam s kakim vojvodo, se čutim pri njem čisto domačega in njemu enakega. Če pa večerjam z mrliškim spremljevalcem, postanem, kolikor je v moji moči, sam mrliški spremljevalec.

In res, ko sva načela tretjo steklenico moselčana, je bilo samo še na meni, da postanem zares mrliški spremljevalec.

»Le veselo, Fritz,« je vzkliknil moj gosti-

no, po svojem lastnem uvidevanju in presojanju splošne zadeve in posameznih vprašanj, v korist občine in vseh občanov, zlasti pa v korist slovenskega ljudstva, ki nas je na to mesto izvolilo.

Tako so naši svetovavci glasovali proti komunistični nezaupnici županu in odboru ter za nova dva občinska odborna iz vrst demokristjanov.

(Konec prihodnjič)

Novi ameriški proračun

Minuli teden je predsednik Kennedy naslovil kongresu (parlamentu) dve poslanici, eno o stanju v državi in drugo o državnem proračunu za finančno leto 1962-63. Oba dokumenta sta važna ne samo za državljane ZDA, katerim sta direktno namenjena, ampak za ves svet, saj obravnavata zadeve, ki zanimajo veliko številno držav in vse človeštvo sploh.

V prvi poslanici se je ameriški predsednik dotaknil vseh najbolj aktualnih mednarodnih vprašanj, od Kube in Berlina pa do Laosa. Na splošno se Kennedy optimistično izraža ter meni, da bo moč še ostale probleme med Vzhodom in Zahodom rešiti na miren način: »Tako pri nas kot v komunističnem taboru je začel pihati veter sprememb. Toda kljub temu se ne smemo prepuščati uspavanju. Če bo Sovjetska zveza ubrala pot miru, se ji bodo pridružile vse zahodne države. Področje za skupno delo in sporazum je široko in gre od Berlina do zavarovanja pred nenadnim napadom in do razorožitve. — Če pa razvoj ne bo šel v tej smeri, potem Zahod nima druge izbire, kot da še nadalje jači svojo varnost in oborožitev.«

Proračun ZDA za leto 1962-1963

Kmalu zatem je predsednik Kennedy predložil kongresu finančni proračun za leto 1962-63, ki predvideva najvišje izdatke od vseh dosedanjih proračunov. Proračun določa namreč skoraj 99 milijard dolarjev izdatkov ter 86 milijard in 900 milijonov dolarjev dohodkov. Primanjkljaj znaša 11 milijard 900 milijonov dolarjev. To je doslej najvišji proračun v zgodovini ZDA.

Od tega odpade samo v obrambo 55 milijard in 400 milijonov dolarjev. Za vesoljsko raziskovanje so določene preko 4 milijarde.

Važna je še postavka za vojaško in gospodarsko pomoč tujini, ki znaša 3 milijarde 750 milijonov dolarjev. Kako veliko važnost polagajo ZDA na to pomoč tujini, je razvidno iz same prve Kennedyjeve poslanice, v kateri pravi dobesedno: »Kaj pomaga v govorih in resolucijami obsojati grozodejstva komunizma, potrošiti 50 milijard dolarjev za preprečevanje njegovega vojaškega širjenja, istočasno pa se obotavljati, da bi dali desetino omenjene vsote kot pomoč državam, ki hočejo utrditi svojo neodvisnost, in preprečiti tako socialno prevratništvo, od katerega ima komunizem neizmerne koristi.«

telj z razigranim mežikanjem v očeh, »nikar ne bodi tako čemern! Vem, da si suh in da ti je šlo nekaj po zlu. Nič ne maraj za to, izprij še kozarec in pogovoriva se o najinih stvareh. Nisem bil zastoj več kot deset let mrliški spremljevalec, da ne bi vedel, s kakšnimi ljudmi imam opravka! Razumstvo ni vse. Čisto gotovo si se rodil pod srečno zvezdo, sicer ne bi sedel zdaj tukaj poleg mene. Ne zamudi tako lepe prilike, bogve, kdaj se bo spet vrnila! Ti oddaš svojo krsto na švedskem, jaz pa svojo v Rusiji, potlej se vrneš s prvim vlakom v Heidelberg in postaneš moj družabnik. Kakor dolgo bo profesor Friedreich živel, bo še zmerom dovolj dela za dva mrliška spremljevalca — tako gotovo, kot mi je ime Zaharija Schweinfuss! Švedska ni dežela zate, nobenih slovitih zdravnikov ni tamkaj, v Heidelbergu jih pa kar mr-goli. Heidelberg je mesto zate!«

Prisrčno sem se zahvalil svojemu novemu prijatelju in mu rekal, da mu bom dal svoj končni odgovor zjutraj, ko bo malo bolj jasno v najinih glavah. Nekaj minut pozneje sva oba trdno zaspala na tleh mrliškega voza. Noč sem prebil izvrstno. Waldmann pa ne. Ko je vlak zdrdral na lübeško postajo, je bilo čisto svetlo.

ZANIMIVO PRIZNANJE

(Ljubljanska revija Perspektive ob II. vatikanskem koncilu)

Kdor je prebral v zadnji lanski številki ljubljanske revije Perspektive, ki zastopa mlajšo slovensko literarno generacijo, članek Primoža Kozaka, sina nekdanjega predsednika Ljudske skupščine LRS Ferda Kozaka, mora objektivno priznati, da se tudi v slovenski marksistični inteligenci nekaj premika. Očitno smo že daleč od tistega omejenega gledanja na vero v stalnovski interpretaciji, ki je dolgo šarilo v povojnem slovenskem tisku. Iz intelektualne zmede, v katero je zašel mladi slovenski marksistični izobraženec, ki ga marksizem ni mogel utešiti, si ta izobraženec išče izhoda drugam, ponajveč v eksistencializmu, čeprav marksistično prikrojen. Dejstvo je vsekakor, da marksizem danes jasno čuti, da je njegova razlaga verskega pojma z zaničljivim Marxovim »opijem za ljudstvo« nevzdržna. Toda prepustimo besedo samemu avtorju, ki v svojem članku »Na rob vatikanskemu koncilu« takole med drugim modruje (posamezne izraze je podčrtal avtor tega dopisa):

»Ze nekaj let je slišati in videti, kako vpliv (ali funkcija?) verstva med našimi ljudmi narašča. Izjave kažejo, da je otrok, ki obiskuje verouk, vse več, in so se ponekod formirale že prave verske šole. Vse večkrat slišimo o novomašniških posvečenjih, ki jih spremljajo prava ljudska slavlja v dobrem pomenu besede. Sliši se trditve, kako je število ljudi, ki odhajajo v bogoslovje, vsako leto višje, sami pa lahko tudi opažamo obisk cerkva, ki je vse prej kot majhen.

To je pa eno izmed gibanj na Slovenskem, ki se odvija v območju verstva. Je sicer najbolj obsežno, vendar mu je na svoj način po svoji intenziteti sorodna dejavnost jehovske sekte, ki je zasidrana predvsem v industrijskih okrajih. Tudi neki varianti evangelijske cerkve, ki trdi sama zase, da je »vera revnih ljudi«, ne gre odrekati trdoživosti in trdnosti.

Ne glede na konkretne podatke, ki bi jih bilo na hitro najbrž težko določiti, se iz teh različnih opazovanj in pogledov lušči določena podoba dogajanja, za katero velja lahko skupna trditev: slovenski človek se vrača v verski krog, tukaj išče povezave s soljudmi, ureditve medsebojnih odnosov ali celo ovrednotenja svojega življenja.«

Isti avtor pravi v nadaljevanju svojega članka: »Kje smo? Ali bratec sam ne čuti, kako iz negativne slike predvojnega verskega življenja, ki so ga valovi iz leta petinštirideset zapustili na pesku, vstajajo nanj negativni obrisi? Obrisi, ki jim prav razveščenost našega življenja daje pozitiven značaj? In še dalje: »Res je, da je verska morala metafizična, vendar je morala, ki človeka notranje razčlenjuje, ga uči ločevati laž od resnice in ustvarja v njem osnovno potezo človečnosti — razpon med bitjo in ničem v človeku... Verstvo je tudi konzervativno, a je nosilec običajev in poezije, da ne govorimo o tradiciji, ki je zlahten element življenja vsake človeške skupnosti. Naštevajoč funkcionalne poteze verskega življenja danes smo pravzaprav našli poteze, ki našemu življenju

manjkajo: Celovita resnica, moralni razpon, notranje kultiviranje, združevanje, osmišlitev, evropsko izročilo, tradicija, poezija. Zakaj smo vse to izgubili?«

Takšni so odstavki iz članka Primoža Kozaka.

Bravec

Radio Trst A

Sporod od 27. jan. do 2. febr.

Nedelja: 9.30 Slovenske zborovske skladbe. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Abra-kadabra«. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. Cerkveni zbor od Sv. Ivana v Trstu. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 14.45 Mladinski pevski zbor iz Sežane. — 17.00 Kinoklub, filmski svet v besedi in glasbi. — 18.30 Monsignor Ivan Trinko, ob stoletnici rojstva. — 21.00 Iz slovenske folklore: »Na snubljenje se bom podala«.

Ponedeljek: 12.00 Iz slovenske folkore: »Na snubljenje se bom podala«. — 18.00 Tenorist Dušan Pertot. — 19.00 Radijska univerza: A. Foschini: Spoznavajmo naša živila: (15) »Zaključek«. — 20.30 Humphrey Searle: »Norčev dnevnik«, opera v enem dejanju.

Torek: 12.00 Pomenek s poslušalkami. — 18.00 Italijanščina po radiu. Osnovni tečaj - 41. lekcija. — 18.30 R. Schumann: Štiri lovski napevi. — 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.00 Roman v nadaljevanjih. Ivan Pregelj: »Tolminci« - 13. oddaja. — 21.35 Koncert pianista Marjana Lipovška. — 22.00 Misli in nazori.

Sreda: 12.00 Brali smo za vas. — 18.00 Z zborovskih natečajev Antonio Illersberg. — 18.30 Jugoslovanski skladatelji: Bruno Bjelinski, Krešimir Friebec. — 19.00 Higijena in zdravje. — 20.30 »Prizadevanja mladih budističnih menihov«, dramatisirana zgodba. — 22.00 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja: »Glasba v Rimu v 17. in 18. stoletju«.

Četrtek: 12.00 Roman v nadaljevanjih. Ivan Pregelj: »Tolminci« - 14. oddaja. — 18.00 Italijanščina po radiu. Spopolnjevalni tečaj - 42. lekcija. — 19.00 Širimo obzorja: »Začetki ljudskega pesništva«. — 20.30 Simfonični koncert orkestra Italijanske Radiotelevizije iz Milana.

Petek: 12.00 Pomenek s poslušalkami. — 18.00 Violinist Rok Klopčič. — 18.30 Tržaški skladatelji: (5) »Giulio Viozzi«. — 19.00 Radijska univerza: (2) »Pravica in enakost«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe. Igra simfonični orkester Ital. Radiotelevizije iz Turina. — 22.00 Novele in črtice - J. Svajncer: »Irmac«.

Sobota: 12.00 Zimski turistični razgledi. — 13.30 Dunaj v lahki glasbi. — 14.40 Pojejo Jelka Cvetožar in »Duo sa Kvarnera«. — 15.30 »Mrtvi Kurenti«, drama v treh dej. — 17.20 II. vatikanski koncil. Poročila in komentariji o vesoljnem cerkv. zboru. — 18.00 Sodobna slovenščina. — 19.00 Družinski obzornik. — 20.40 Zbor iz St. Mavra.

AXEL MUNTHE:

Spremljevalec mrliča

Se nikdar v življenju nisem bil bolje obril, in ko se je vlak začel pomikati, sem mu to tudi povedal s poklonom.

»Ni lepšega na svetu kakor potovanje po tujih deželah,« sem rekel, ko sem si zmišljal milo z obraza, »vsak dan se človek nauči kaj novega in zanimivega. Čim dlje gledam to deželo, tem bolj spoznavam osnovne razločke med Nemci in drugimi narodi. Latinci in Anglosasi pri britju brez izjeme vsi sedijo, v Nemčiji pa ležijo pri tem plosko na hrbtu. Vse je stvar okusa, »chachun tue ses pucés à sa façon« (vsakdo ubijun svoje bolhe na svoj način). pravijo v Parizu.«

»To je stvar navade,« je pojasnil mrliški spremljevalec, »trupla ne moreš posaditi pokonci; vsi ste prvi živi človek, ki sem ga kdaj obril.«

Moj tovariš je zagrnil svožen prtič čez svoj zoboj in odprl svojo košaro s popotnico. Izprenečan vonj po klobasah, siru in kislem zelju mi je udaril v nos. Waldmann se je pri prič prebudil in oba

moji kabini, da ga pri izkrcanju na svojo odgovornost vtihotapim v Stockholm. Ljubim morje, ladja je bila udobna, sedel sem pri kapitanovi mizi in vsi na krovu so bili zelo vljudni nasproti meni. Postržnica je bila čemerna, ko je prišla zjutraj pospravljat mojo kabino, toda postala je najina zaveznica, kakor hitro jo je jel grešnik lizati po vsem obrazu; še nikdar ni videla tako ljubkega kužka. Kadar se je Waldmann kradoma pojavil na krovu, so se vsi mornarji začeli z njim igrati, kapitan pa se je obrnil v drugo stran, da ga ne bi videl. Pozno ponoči smo se izkrcali v stockholmskem pristanišču; z Waldmannom v naročju sem skočil z ladje na obalo. Drugo jutro sem se oglašil pri profesorju Bruzeliusu, ki mi je pokazal brzovjavko iz Basela, da je mladeničeva mati izven nevarnosti in da bodo pogreb odložili za kakih štirinajst dni do njenega prihoda. Upa, da bom tedaj še na švedskem; mati bo gotovo želela od mene kaj slišati o zadnjih trenutkih svojega sina, in seveda še moram udeležiti njegovega pogreba. Rekel sem mu, da grem obiskat svojega brata, preden se vrnem v Pariz, in da se mi zelo mudi nazaj k mojim bolnikom.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Srebrni jubilej nadškofa Hijacinta Ambrosija

Letos na svečnico bo bivši goriški nadškof msgr. Ambrosio obhajal 25. letnico škofovskega posvečenja. Za to priliko je njegov naslednik na goriški nadškofijski stolici, msgr. Pangrazio, naslovil na svoje duhovnike in vernike pismo, v katerem jim ta jubilej naznanja in sporoča, da se bo slovesnost vršila v cerkvi kapucinskega samostana v Tieni pri Vicenzi, kjer msgr. Ambrosio zdaj biva v pokoju. Slovesnosti se bo udeležil tudi beneški kardinal Urbani in razni škofje. V pismu sedanji goriški nadškof omenja tudi delo, ki ga je opravil slavljenec, ko je nad 10 let vodil goriško nadškofijo in ga priporoča vsem v molitev, da se mu z njo izkazemo hvaležni za vse duhovne dobrate, ki jih je delil v dobi, ko je bil med nami. Ob sklepu pisma g. nadškofa sporoča, da se bo slavljia udeležil tudi on sam, da ponese jubilantu čestitke in voščila vse nadškofije.

Olepšali bodo goriško mesto

Pretekli teden je na seji občinskega odbora odbornik za javna dela Lupieri predložil v odobritev program urejanja zelenih površin v mestu. Načrt je sestavilo podjetje Sgravatti iz Padove. V poštev pridejo zlasti vidnejši kraji našega mesta. Preuredili bodo ljudski park, trg pred županstvom, Korzo Italia, ulico Aquileia in druga vidnejša mesta. Nasadili bodo novo drevje, vrtnice in žive meje in to za vsako mestno četrt drugačno. Z deli bodo začeli spomladi. Nadalje je odbornik za javna dela predložil načrt dela, ki se tiče spodnjega dela Korna in ki bo stal državo 55 milijonov lir. Odobrili so nadalje več pršenj za sprejem v Dom onemoglih in predložili odboru v odobritev izplačilo prispevka Rdečemu križu za ambulatorij za pregled srednješolske mladine.

Pokrajinski odbor je razpravljal o kmetijstvu

Problemi, ki se tičejo kmetijstva naše pokrajine, so bili na dnevnem redu na sobotni seji pokrajinskega odbora. Odbornik Vezič je podal obširno poročilo o razvoju kmetijstva po svetu, ki je, z izjemo Danske, povsod nazadovalo. Omenil je množično izseljevanje kmetijskega življa iz dežele v mesta, cene kmetijskih predelkov in državni plan, ki skuša z različnimi sredstvi odpomoci tej krizi. Proučil je probleme posameznih sektorjev Goriške, ki so Gorica in Brda, Krminko-gradiščansko polje, trziška okolica in Kras. Prišel je do štirih zaključkov: izboljšati zdravstvenega stanja in nadzorstvo nad živino, za kar se predvideva 8 milijonov izdatkov, ustanoviti center za pomoč živini s fondom 35 milijonov, izboljšati zemljo, zlasti briško. Za odbornikom Vezičom so govorili še drugi odborniki, ki so vsi obravnavali probleme goriške zemlje in navedli predloge, kako odpomoci vsem tem težavam kmetijskega sloja.

Sestanek goriške krščanske demokracije

V nedeljo 20. januarja je goriška krščanska demokracija proslavila 20 letnico obstoja te stranke v Italiji. Predstavniki KD so se zato zbrali v gledališču Verdi, da proslavijo to lepo obletnico. Pokrajinski tajnik KD Gino Cociani je orisal delo, ki ga je goriška KD izvršila v tem obdobju. Spomnil se je vseh zaslužnih mož za goriško KD. Za njim je govoril še podtajnik ministrstva za turizem in gledališče on. Lombardi, ki je poudaril, da politična razgibanost katoličanov sloni na zdravih idejah, ki imajo svoj izvor v davni preteklosti. Sestanku so poleg političnih predstavnikov prisostvovali tudi poslanec Martina, senator Vallauri, župan Poterzio, tajnik dr. Lenardi in učitelj Medeot, ki ima toliko zaslug za KD in je bil eden prvih njenih ustanoviteljev na Goriškem.

Delovni urnik nameščenec javnih lokalov

Med pogajanjmi, ki so se pretekli teden vršila v Rimu za obnovo vsedržavne delovne pogodbe, je bil dosežen sporazum za skrajšanje delovnega urnika uslužbenec javnih lokalov in sicer od 9 na 8 ur dnevno. Izvzet je čas za kosilo ali večerjo, ki je določen od pol do največ ene ure na dan. Posamezne delovne izmene smejo biti razdeljene največ na dva dela za posameznega uslužbenca.

Kulturni večer za katoliški tisk

V nedeljo 3. februarja ob 4.30 popoldne bo v dvorani KD v Gorici kulturni večer za katoliški tisk. Večer bo združen s srečanjem za naš tisk. — Vabljeni vsi rojaki!

Zavod Dante Alighieri pojde v »Rdečo hišo«

Na seji občinskega sveta, ki je bila pretekli teden so zlasti razpravljali o dveh vprašanih: o imenovanju nekaterih občinskih ulic in premetitvi zavodu Dante Alighieri. Odborniki so bili vsi mnenja, razen seveda misovcev, naj bi se nove ulice imenovala po padlih antifašistih. Odvetnik Šfiligoj je predlagal, naj bi se upoštevali tudi imeni Lojzeta Bratuža in nadškofa Sedeja. Po dolgi debati je prišla na dnevni red premetitev zavoda Dante. Prof. Zucalli je predlagal gradnjo novega sedeža, župan pa je izjavil, da bodo zavod premetili v izpraznjeno bolnišnico »Rdeča hiša«, za kar bi potrosili le 60 milijonov. Za gradnjo novega sedeža pa bi potrebovali najmanj 200 milijonov.

Števerjan

Kot smo že poročali v zadnjem KG, se je začel v Števerjanu gospodinjinski tečaj. Kakor smo pričakovali, se je vabilu SKPD, ki je tečaj organizirala, odzvalo lepo število deklet in nekaj mladih žen. Vpisanih je skupno 33 udeleženk. To kaže tudi, kako je bil za naše bodoče gospodinje tak vzgojno-gospodinjinski tečaj potreben. Č. sestra Silverija iz Trsta ter č. sestra Ema iz Zabnic, ki vodita ena vzgojni, druga kuhinjski odsek, sta s svojo iskreno besedo v vzgojnih problemih in večšo roko v kuhinjskih zadevah popolnoma osvojili naša dekleta, da obiskujejo tečaj res z veseljem.

Slov. kat. prosv. društvo - Števerjan

III. KULTURNI VEČER

v soboto 26. t. m. na Križišču.
Posvečen bo katoliškemu tisku.

Večer je pripravil č. g. B. Breclj.
Začetek točno ob 8. uri zvečer.

likim veseljem. Moramo še pripomniti, da je k uspehu pripomogla tudi števerjanska občina, ki je tako velikodušno dovolila, da se tečaj vrši v prostornih otroškega vrta, ki je bil lani zgrajen.

Pouk se vrši vsak večer, trajal pa bo do konca februarja. Ob zaključku tečaja bodo obiskovalke organizirale tudi razstavo svojih del, na katero že sedaj vabimo vaščane, pa tudi truge.

Preteklo nedeljo je domači zbor po parlamentnem prekinjenju spet obudil staro navado in priredil pevsko južino. Zbrali so se skoro vsi pevci ob okusno pripravljeno mizi, ki je bila delo č. sester ter tečajnic. V veselem razpoloženju so prepevali ter sklenili, da bodo svoje delovanje tako v cerkvi kot na narodnem polju v bodočem letu še okrepili. Skoda le, da ni, zaradi bolezni, mogel prisostvovati tudi zaslužni dirigent H. Srebrnič.

Zahvala

Otroci iz otroškega vrta v ul. Croce se zahvaljujejo za slaščice, igrače in kocke, ki jih je poklonil občinski svet po prof. S. Bratini.

Vodstvo otroškega vrta

RAJBELJ — Potres in stavka

V ponedeljek 14. t. m. ob 9.25 zvečer je našo vas pretresel močan potresni sunek, kateremu je v presledku dveh sekund sledil še drugi. Oba sunka sta bila tako močna, da jih starejši vaščani ne pomnimo. Pognala sta iz hiš vse prebivalce na sneg in v noč. Posledice potresa so bile: razpokani zidovi, opeka, ki je padla s streh, po stanovanjih pa mnogo pohištva pokvarjenega in razbita. Vendar to ni bil običajen potres, kot so prvi dan trdili nekateri časopisi, temveč je bil potres posledica razstreljevanja v rudniku. Navada je namreč, da v rudniku razstreljujejo mine, ko se vrši izmena rudarjev, to je med oddihom, ko eni rudarji odhajajo, drugi pa prihajajo. To je bil tudi razlog, da pri potresu ni bil v rudniku nihče zasut, kajti v podzemlju ni bilo še delavcev druge izmene.

Trenutno se vrši kopanje rude prav pod vasjo, 80 m globoko. Tu je zelo bogato ležišče rude in zato jo hitro kopati. Toda zemeljske plasti nad rovi so iz aluvionalnega materiala, to je so naplavljeni v dal-

nih geoloških dobah. Take plasti so pa napojene z vodo, to je niso trdne kot skala. Ob razstreljevanju se rade sesedejo in tako nastane potres. V takem primeru je nevarnost, da se v zemlji odpre brezno in se pogreznejo vanje hiše nad njim. Tako se je zgodilo leta 1910 prav tako v mesecu januarju, ko se je pogreznila bolnišnica in je bilo sedem žrtev.

Ob spominu na to nesrečo je razumljivo, da se je ob potresu polotil ljudi velik preplah in da se še danes niso pomirili. Saj se kaj podobnega lahko znova pripeti, če bodo še nadalje razstreljevali pod vasjo. V prejšnjih časih so kopanje rude pod vasjo prepovedali, sedanja družba se pa za to prepoved ne briga. Zato menimo, da bi bilo prav, ko bi si ves položaj ogledala kaka tehnična komisija.

Po potresu so se ljudje, ki so imeli najbolj poškodovana poslopja, obrnili na ravnateljstvo rudnika, da jim preskrbi druga stanovanja. Pa niso bili uslišani. Nato je šla deputacija v Trbiž do župana. Ta je obljubil, da bo posredoval v Vidmu, da se ljudje iz ogroženih hiš izselijo kam drugam, bolj na varno.

Druga novica je ta, da smo znova v dobi stavk. V soboto 19. t. m. so stavkali zunanji delavci, da bi jim skrajšali delovni urnik. Naslednje dni pa stopimo v stavko rudarji za obnovo državne delovne pogodbe.

Politično delo na Tržaškem

Trst, 22. januarja 1963

Kljub burji in snegu smo v tržaškem javnem življenju precej delavni. Marsikdo je menil, da smo katoliški in demokratični Slovenci kar naenkrat zaspali, potem ko smo se bili tako zagnali med občinski volitvam. A ni tako. Tudi zdaj delamo, le da je to delo manj hrupno in zato tudi manj vidno. Slovenska katoliška skupnost dela predvsem na terenu. Nabralo se je tudi več važnih vprašanj, do katerih je treba zavzeti stališče. Na seji širšega odbora Slovenske katoliške skupnosti, ki jo je vodil dr. Simčič, je podal politični tajnik poročilo o položaju in predlagal nekatere sklepe. Širši odbor je odobril stališče, da Slovenska katoliška skupnost ostane tudi vnaprej samostojna politična organizacija, ker čuti, da ima med našim ljudstvom važno poslanstvo prav na tistem področju, na katerem je potrebna prisotnost zavednih politično organiziranih katoličanov. V ostalem bo sodelovala v tesno povezani obliki z ostalimi demokratičnimi slovenskimi političnimi organizacijami na Tržaškem. Na širši seji SKS je bil sprejet delovni načrt in kooptiranih nekaj novih agilnih članov v odbor. Živahna debata se je razvila o našem stališču do bodočih političnih volitev. To bo dokončno sklenjeno, ko bo dosežen sporazum z ostalimi slovenskimi skupinami na Tržaškem in po možnosti tudi na Goriškem.

Zbral se je tudi Svet Skupne slovenske liste, ki je najprej uredil nekatere organizacijske zadeve, nato pa razpravljal, kakšna bi bila najprimernejša oblika za organizirano sodelovanje vseh tistih skupin, ki so nastopile s Skupno slovensko listo pri tržaških občinskih volitvah, kakor tudi tistih, ki niso organizirani v nobeni stranki. Sprejeta bo tista oblika, ki se bo v poskusni dobi najbolj odnesla. Ko bo Svet zavzel skupno stališče do bodočih političnih volitev, ga bo objavil v časopisu.

Novo telefonske številke

Od nedelje 20. jan. so v Trstu vpeljali 5 tisoč novih telefonskih števil s šestimi enotami. Telefonske številke, ki so se začele z 8, začenejo sedaj s 73 (prej 80000, sedaj 730000). Številke, ki so se začele z 72, 73 in 21, se začenejo sedaj s 722, 723 in 221 (prej 72000, 73000, 21000, sedaj pa 722000, 723000, 221000). Sprememba je važna za Opčine in okolico, kjer so se vse telefonske številke začele z 21 (n. pr. 21000), sedaj pa s 221 (n. pr. 221000). Telefonski imenik za leto 1963 ima že nove številke.

Poggioreale del Carso

Tako se uradno imenuje nova obmejna železniška postaja na Opčinah, ki so jo — v ledu in burji — v soboto 19. t. m. slovesno predali svojememu namenu.

Cez Opčine ali mimo Opčin peljeta dve železnici: južna železnica, ki veže Trst z Ljubljano in Dunajem in pelje čez Nabrezino, Prosek, Opčine in Sezano. Ta želez-

Odbojkarji Olympije

Preteklo nedeljo so nekateri naraščajniki Olympije prestali »ognjeni krst«. Začelo se je namreč deželno prvenstvo juniorjev v odbojki, in ker je Olympija izgubila nekatere mladince, je moral prof. Kraner sestaviti moštvo iz novih mladih moči (povečini starih 14-15 let) in ga poslati v boj proti moštva BOR in VIS iz Trsta.

Jasno je bilo že vnaprej, da gredo Goričani bojevat »boj brez upa zmage«, kajti igralci BOR-a so isti, ki igrajo v Seriji C, igralci VIS-a pa igrajo v Seriji B. Toda šlo je za to, da naraščajniki premagajo začetni strah in da se navadijo na tekmovalno ozračje.

In niso se slabo odrezali. Bili so res premalo gibčni in preveč previdni, toda led je bil prebit in pokazali so, da bodo z vajo in voljo postali še dobri odbojkarji.

Prihodno nedeljo se bo tekmanje nadaljevalo v Gorici (v dvorani na Trgu Catterini). Takrat se bo videlo v tekmi proti Gasilcem iz Trsta, ki so prav tako mlado moštvo, koliko so se Olympijci otreli strahu in kdo bo zasedel tretje mesto.

Rezultati nedeljskih tekem:

BOR : Gasilci - 2 : 0

VIS : Olympija - 2 : 0

BOR : Olympija - 2 : 0

VIS : Gasilci - 2 : 0

Knjižica o Marijini legiji

Kot trideseta številka Knjižice, ki jih izdajajo slovenski salezijanci na Tržaškem, je izšla v prvem mesecu letošnjega leta Knjižica z naslovom: *Marijina legija*. Spisal jo je slovenski lazarist *Stanko Boljka*.

Knjižica je nekaj izrednega. Napisana je tako živo in sočno, da jo težko odloži, kdor jo je začel brati. Predvsem pa je pomembna zato, ker Slovence na preprost in topel način seznanja z eno najvažnejših sodobnih katoliških organizacij: z *Marijino legijo*, ki je zaživela komaj leta 1921 v Dublinu na Irskem, pa se je bliskovito razširila čez ves svet in žanje čudovite apostolske uspehe.

Marijina legija tiho in plodovito že nekaj let deluje tudi med Slovenci na Tržaškem, na Koroškem, v Clevelandu, v Torontu, v Buenos Airesu in morda še kje. Prav bi bilo, da bi se čimprej razširila med Slovenci, ki še imamo svobodo organiziranja. S svojo nadnaravno usmerjenostjo in strumno metodo bo mogla veliko dobrega storiti tudi v najbolj razkristjanjenih okoljih.

Naj bi Knjižica *Marijina legija* posebno med nami na Primorskem dosegla svoje poslanstvo: v Trstu, v Gorici in na podželju naj bi vrsto novih apostolov zbudila in navdušila za apostolsko delo.

Stanko Janežič

Med trnjem in osatom

Hlapci smo!

V roke mi je prišla majhna slovenska brošurica. Z veseljem sem jo prelistal, ker govori o apostolatu v Marijinem imenu. A z večjim »neveseljem« sem jo odložil. Razburil me je naslov poglavja »Hlapci smo«.

Vsi tisti, ki za nas Primorce pišete, za vedajte se, da želimo biti božji in Marijini otroci, ne pa božji in Marijini hlapci ali celo sužnji.

Prvič: ker nas je Kristus odrešil, da bi kot dobri in pošteni otroci (in zato dediči) nebeskemu Očetu čast dajali. Vdanost, ponižnost in pokorščina so sad ljubezni, ne pa hlapčevstva in suženjstva. To je mo demno podajanje božjih resnic, ki je pa staro kot sam evangelij.

Drugič: predobro poznamo besedo »ščavla«, ki ima marsikdaj značaj psovke. Da bi pa tudi oznanjevanje božje besede imelo ta prizvok, je le preveč.

Morda Slovenci drugod tega ne čutijo. Domačini, ki bi bili radi svobodni otroci nebeskega Očeta, to le predobro občutimo.

Dr.

Zdravstveni dom v Novi Gorici

Zadnje nedeljo preteklega leta so v Novi Gorici odprli novi Zdravstveni dom. To je velika sodobna zgradba, kjer so nameščeni vsi tozadevni prostori, od zdravniških ambulant in zobotehniških laboratorijev do lekarne. Vse je pod isto streho. To bo ljudem prihranilo veliko časa, ker so zdaj morali za eno in drugo daleč narazen v Solkan in celo v Sempeter.

OBVESTILA

Slov. kat. prosv. društvo - Števerjan obvešča svoje člane in prijatelje, da bo ob priliki *smučarskih tekem v Planici 24. marca* t. l. organiziral obisk s posebnim avtobusom. — *Cena*: Člani SKPD in udeleženske gospod. tečaja 900 lir; ostali 1.100 lir. — Preskrbite si pravočasno propustnice.

DAROVI

Za slovenske izseljenske duhovnike in njihove potrebe: Iz Rojana 6.000; z Opčin 7.000; svejtoivanski Slovenci 10.000; iz salezijanske župnije 1.500; Marijina družba v Trstu 10.000; dva gospoda 15.000; Bazovica (srečolov pri igri) 6.400 lir. — Vsemu dobrotnikom prav lepa hvala!

Za nov Kat. dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Kati in Marija 1.000 lir.

DOBRIM SRCEM: Imate kako omaro, ki je ne rabite? Slov. Vinc. konf. v Trstu jo potrebuje za neko zelo revno družino. — Kdor je pripravljen darovati omaro, naj javi, prosimo, na sedež *Slov. Vinc. konf. v ul. S. Nicolò, 31/II.* - tel. 62972 v ponedeljek ali četrtek od 16. do 18. ure.

Za Katoliški dom: Dekliški krožek - Sovodnje nameste cvetja na grob pok. Pipanove mame 4.300; H. V. 2.000; H. K. 2.000; M. K. 1.000; Doles Fortunat 2.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici